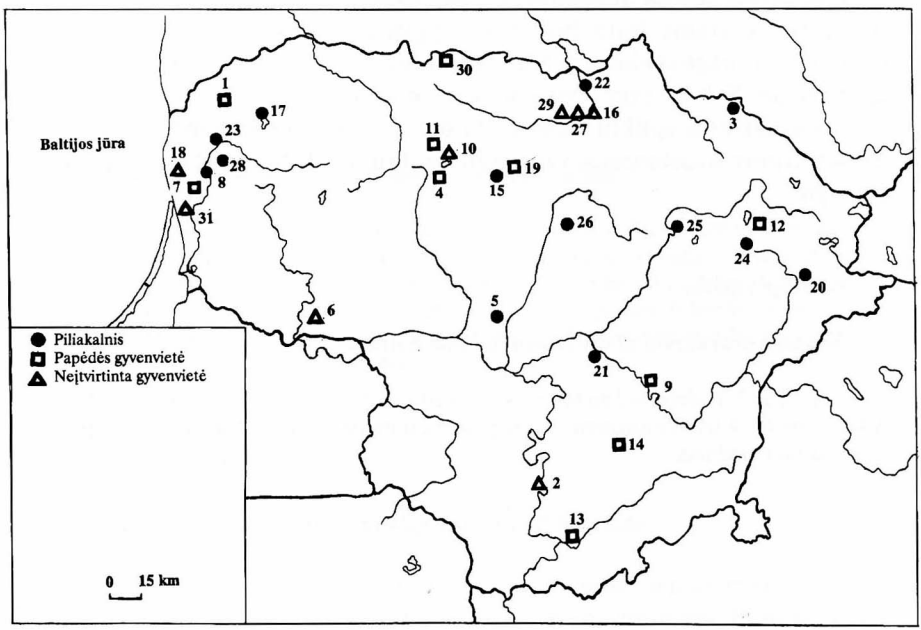

Pav. 2. 1996–1997 m. tyrinėti geležies amžiaus piliakalniai ir gyvenvietės:
Fig. 2. The hill-forts and settlements of the Iron Age investigated in 1996–1997:
1. Apuolė, 2. Bakšiai, 3. Bryzgiai, 4. Bubiai, 5. Daugėliškiai, 6. Dauglaukis, 7. Eketė,
8. Kačaičiai, 9. Kernavė, 10. Lieporiai, 11. Luponiai, 12. Maneičiai, 13. Merkinė,
14. Moša (Naujasodai), 15. Pakalniškiai, 16. Pamiškiai, 17. Plateliai,
18. Pryšmančiai, 19. Raginėnai, 20. Reškutėnai, 21. Rukla, 22. Saudogala,
23. Sauseriai, 24. Spitrėnai, 25. Šeimyniškėliai, 26. Upytė, 27. Vaidžiūnai,
28. Vėlaičiai, 29. Vytartai, 30. Žagarė, 31. Žardė.

II. PILIAKALNIAI IR GELEŽIES AMŽIAUS GYVENVIETĖS

Zenonas Baubonis, Bronius Dakanis

Maneičių piliakalnio gyvenvietės žvalgomieji tyrinėjimai

Maneičių piliakalnis (Utenos raj.) yra 100 m į PR nuo Alaušo ežero kranto, Ruklių šilo ŠV pakraštyje. Gyvenvietė yra į ŠV ir PV nuo piliakalnio. 1996 m. tyrinėtas gyvenvietės V pakraštys, esantis Alaušo ežero pakrantėje. Projektuojamo kempingo vietoje ištirtas 40 m^2 plotas (3 plotai po 10 m^2 ir 10 šurfų po 1 m^2). Šioje vietoje gyvenvietės paviršius smėlėtas, dėl nuolatinio žmonių poilsiavimo ir mašinų važinėjimo neapaugęs žole, eroduoja.

10 m^2 plotas Nr. 1 tirtas 70 m į Š–ŠR nuo pervažos per griovį, susijungiantį su Alaušo ežeru, ir 20 m į PR nuo ežero kranto. Jis R–V kryptimi 5 m ilgio, 2 m pločio. Plote po 22–40 cm storio smėlingu arimu buvo 10–20 cm storio pilko smėlio klodas, užpustytas ant kultūrinio sluoksnio liekanų – apie 16 cm storio tamsiai pilkos smėlio ir žemės su degėsių intarpais. Jame rasta smulkių lipdytinės keramikos ir tinko gabalėlių. Po kultūrinio sluoksnio liekanomis, 60 cm gylyje, buvo nejudintas pilkas smėlis. Tirto ploto PV kampe, kultūriniame sluoksnyje, išryškėjo tamsesnė nuo degėsių iki 3 m ilgio R–V kryptimi ir 2 m pločio (tirto ploto ribose) dėmė – laužavietė. Joje išsiskyrė intensyvių degėsių su anglimis ir švaraus smėlio ploteliai su pavieniais apdegusiais akmenukais (nuo 1,5x2x1,5 cm iki 8x12x6 cm dydžio), gausesniais keramikos ir tinko fragmentais. Laužavietė į gylį ėjo iki 1,8 m, neturėjo ryškių kontūrų (buvo pustyta vėjo). Kultūrinio sluoksnio liekanose ir laužavietėje surinkta 12 lipdytinių puodų šukių, iš kurių 8 lygios, o 4 – su grublėtumo žymėmis.

Gyvenvietės V pakraštyje, ežero pakrantėje, išilgai planuojamo kempingo vietos (230 m ilgio ŠR–PV kryptimi), ištirta 10 1 m^2 šurfų. Beveik visuose šurfuose aptikta nuo 10 iki 80 cm storio kultūrinio sluoksnio liekanų.

Į V nuo gyvenvietės teritorijos pakraščio ir minėto griovio ištirti dar du po 10 m^2 plotai. Čia gyvenvietės pėdsakų neaptikta.

Rasta keramika blogai išlikusi; tirta piliakalnio gyvenvietės dalis datuojama I tūkstantmečio antrąja puse. Gyvenvietė ardyta pustomo smėlio, arta ir žemesnėje vietoje skalauta ežero vandens.

Zenonas Baubonis, Bronius Dakanis

Excavation of the hill-fort settlement in Maneičiai

In 1996 in the western part of the hill-fort settlement in Maneičiai DCHP examined an area of 40 m^2. The study revealed an up to 80 cm thick habitation zone, a fireplace that, according to the detected pottery, is ascribed to late 1st millennium.

Zenonas Baubonis, Bronius Dakanis

Radviliškio rajono piliakalnių ir gyvenviečių žvalgomieji tyrinėjimai

1996 m. KPC Radviliškio rajone tyrinėjo Pakalniškių piliakalnį ir Raginėnų piliakalnio gyvenvietę.

Pakalniškių piliakalnis, vad. Kleboniškių kalnu, Piliakalniu, yra 150 m į R nuo Pakalniškių–Rozalimo kelio, 150 m į V nuo Daugyvenės kairiojo kranto, 100 m į ŠV nuo Pakalniškių kaimo kapinių. Piliakalnio šlaitai 6–8 m aukščio, gana statūs. Viršuje yra netaisyklingo trikampio formos iškiliu viduriu aikštelė, ŠR–PV kryptimi ji apie 25 m ilgio, ŠR gale 15 m pločio. 1986 m. PV gale, 30x70 cm dydžio šurfe, aptikta 15x20 cm ir panašių dydžių akmenų grindinys, iki 25 cm gylio degėsių sluoksnis ir lipdytinio puodo šukelė. Panašus grindinys rastas ir PR aikštelės pakraštyje – šlaite kastame